

בביקורת הקודמת נמצא כי משרד האוצר העמיד בראש פרויקט להב"ה עובד חברת כוח אדם, המשמש בתפקיד מנהל הפרויקט מ-2005. מכלול פעילותו נעשה שלא בהתאם להנחיית נציבות שירות המדינה. כבר בנובמבר 2009 הגיש סגן החשב הכללי במשרד האוצר לנציבות שירות המדינה בקשה לתקן את תפקיד מנהל פרויקט להב"ה, אולם עד ספטמבר 2011, מועד סיום הביקורת הקודמת, לא הסתיים תקנון התפקיד. במעקב נמצא כי התפקיד של מנהל פרויקט להב"ה תוקן, אולם הליך איוש המשרה על ידי עובד מדינה טרם הושלם.

בביקורת הקודמת נמצא שפרויקט להב"ה פועל משנת 2002 בלי שהתקיימו בנוגע אליו תהליכי מדידה והערכה כלשהם, ולא נבדקה השפעתה של הפעילות במרכזים על צמצום הפער הדיגיטלי ועל מידת הטמעת השימוש בטכנולוגיות המידע בקרב מי שהשתתפו בהכשרות שהתקיימו במרכזים. במעקב נמצא כי הליקוי לא תוקן וכי פעולות המדידה וההערכה לא בוצעו.

מחסור בכוח אדם

בביקורת הקודמת נמצא מחסור חמור במדריכים ב-13 המרכזים הוותיקים, בשיעור של כ-38% מתקן כוח האדם בהם. בשל כך צומצמה הפעילות במרכזים אלו. המעקב העלה כי בינואר 2012 פעל משרד האוצר לאיגוף התקנים החסרים במרכזים הוותיקים, אולם מיוני 2012 קיים שוב מחסור ניכר של כוח אדם במרכזים אלו. במאי 2013 עמד שיעור המדריכים החסר על כ-32% מתקן כוח האדם. בשל כך צומצמה הפעילות במרכזים הוותיקים: קורסים חדשים לא נפתחו; מספר הקורסים פחת; כמה מהמרכזים נסגרו בשעות אחר הצהריים ובימי שישי, וזמני ההמתנה לפתיחת הקורסים התארכו.

אחד מספקי השירות ממשיך - למרות שכלל אינו מעוניין בכך

על פי המבקר, חרף העובדה שבספטמבר 2012 התקבלו החלטות לסיים את ההתקשרות עם שני ספקים להעסקת נותני שירותים במרכזים החדשים על פי מודל מכרז האחריות הכוללת, ואלה אף עוגנו בתכנית העבודה של מטה התקשוב הממשלתי במשרד האוצר, לא הושלמו הפעולות הדרושות למעבר למודל התקשרות חלופי בתום תקופת ההתקשרות (אוגוסט 2013). בשל כך ממשיך מטה התקשוב הממשלתי במשרד האוצר להפעיל את רוב מרכזי להב"ה על פי מודל הפעלה שנמצא על ידו כבלתי מתאים ושאהד מספקי השירות כלל אינו מעוניין לספקו.

המנהלים והמדריכים בפרויקט להב"ה מועסקים בשלוש שיטות העסקה, היוצרות פערים בתנאי השכר וההעסקה. בביקורת עלה כי "פערים אלו, הגם שבניסיונות מסויימות הם עשויים להיות אפשריים מבחינה משפטית, מעוררים חוסר שביעות רצון ולעתים אף התמרמרות בקרב העובדים, פוגעים במוטיבציה שלהם ואף יוצרים קושי בניהול המרכזים וביכולתם לפעול באופן מיטבי".

במעקב נמצא כי משרד האוצר אינו מקיים בקרה, ולו באופן מדגמי, אחר תנאי העסקתם של נותני השירותים המועסקים במרכזי להב"ה באמצעות מכרז האחריות הכוללת; "גם כאשר מגיעות לפתחו תלונות על הפרת תנאים סוציאליים המעוגנים בחוקי מגן ובצווי הרחבה - הוא נמנע מלבדוק אותן. אשר על כן אין בידו כלים ממשיים לבחון אם החברות אכן מקיימות את התחייבויותיהן בכל הנוגע לעמידה בדרישות לתשלומים סוציאליים, לתשלום שכר מינימום ולקיום חוקי המגן".

מחסור תקציבי

לגבי תקציב הפרויקט, "נמצא כי משנת 2009 ועד שנת 2013 גדל

בכל מרכז מתקיימים סדנאות וקורסים במגוון נושאים, וההשתתפות בהם אינה כרוכה בתשלום. עד מרץ 2012 נוהל הפרויקט על ידי אגף החשב הכללי במשרד האוצר. במרץ 2012 הועברה האחריות לפרויקט למטה התקשוב הממשלתי במשרד האוצר.

בשנים 2002 ו-2003 הוקמו 15 מרכזי להב"ה, וכעבור זמן מה שניים מהם נסגרו. בינואר 2010 החליט שר האוצר דאז, ד"ר יובל שטייניץ, להקים 13 מרכזים חדשים; בהמשך הוחלט כי יוקמו 17 מרכזים חדשים. במועד סיום המעקב, יולי 2013, פעלו 31 מרכזים. התקציב שהועמד לפרויקט להב"ה בשנים 2012 ו-2013 היה 24.9 מיליון שקלים ו-24 מיליון בהתאמה. ב-2011 בדק משרד מבקר המדינה היבטים בפעילות פרויקט להב"ה, שהובאו בדוח שנתי 66' של המבקר. בחודשים מאי-יולי 2013 עשה משרד מבקר המדינה מעקב אחר אופן הטיפול בחלק מהליקויים שצוינו בדו"ח הקודם.

אין הגדרה לקהל היעד

בדו"ח הקודם העיר מבקר המדינה למשרד האוצר כי ראוי שקהל היעד של הפרויקט יוגדר בהתאם לנתוני הלמ"ס, המלמדים כי שיעור השימוש במחשב ובאינטרנט יורד ירידה של ממש ככל שעולה הגיל. עוד העיר משרד מבקר המדינה כי על פי חוק חינוך ממלכתי, התשי"ג-1953, מתפקידם של מוסדות החינוך להקנות לילדים מיומנויות וכישורי למידה בסביבה דיגיטלית; ואילו למבוגרים, הזקוקים לסיוע בתחום זה כדי להשתלב בשוק העבודה, חסר מענה מערכתי בתחום זה. משרד האוצר מסר אז כי סוגיית קהל היעד תיבחן מחדש. במעקב נמצא כי מטה התקשוב הממשלתי במשרד האוצר לא בחן מחדש את סוגיית קהל היעד של הפרויקט.

אין שיתופי פעולה

בביקורת הקודמת נמצא כי אף שבפועל רוב שירותי הפרויקט ניתנים לילדים ובני נוער במסגרת תכנית הלימודים, לא התקיים שיתוף פעולה בין משרד האוצר למשרד החינוך בכל שנות הפעלת הפרויקט. עוד נמצא כי משרד החינוך אינו מפקח מבחינה פדגוגית על התכנים ועל ההדרכה

משרד מבקר המדינה מעיר למשרד האוצר כי לא באו על פתרונם ליקויים יסודיים הקיימים בפרויקט במשך שנים ואשר כבר הוער עליהם בדו"ח הקודם. שר האוצר, יאיר לפיד

במרכזי להב"ה. המעקב העלה כי החל שיתוף פעולה בין מטה התקשוב הממשלתי במשרד האוצר למשרד החינוך בנושא פרויקט להב"ה. עם זאת, עד מועד סיום הביקורת (יולי 2013) לא ננקטו צעדים שיבטיחו תיאום שוטף וממשי.

ליקויים רבים בפרויקט שלא נפתרו. להב"ה